

Noc polarna na Spitsbergenie

NUMER INWENTARZA:

CMM/SM/3399

TYTUŁ:

Noc polarna na Spitsbergenie

AUTOR:

Włodzimierz Nałęcz (1865-1946)

CZAS POWSTANIA:

1896

WYSOKOŚĆ:

71,3 cm

SZEROKOŚĆ:

108,2 cm

SYGNATURY:

p.d.: „Włodz. Nałęcz 1896”

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

MIEJSCE POWSTANIA:

Polska

MIEJSCE POZYSKANIA:

zakup w Sopockim Domu Aukcyjnym (2000)

MATERIAŁ:

plótno, olej

TECHNIKA:

olej

DZIAŁ:

Sztuki Marynistycznej

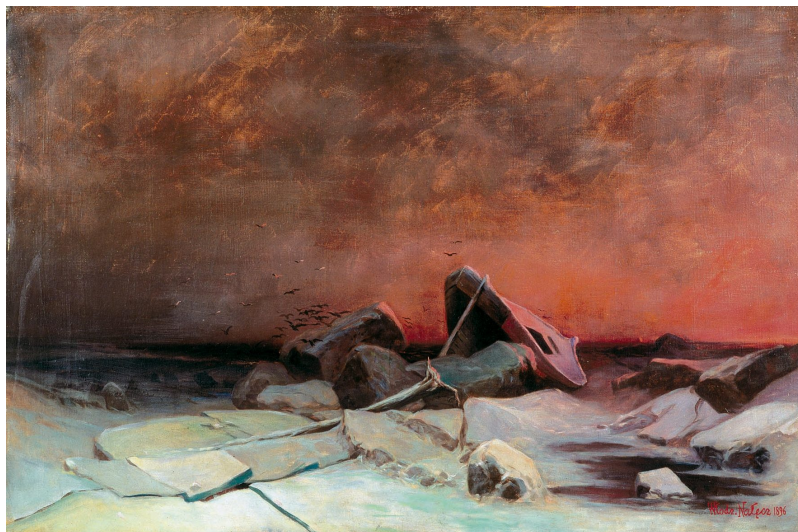
LOKALIZACJA:

wystawa

OPIS:

Punkt wyjścia dla opisywanej kompozycji stanowiły zapewne szkice wykonane podczas pobytu w Norwegii. Artysta odwiedzał Skandynawię kilkakrotnie, dotarł aż na położone za kołem podbiegunowym Lofoty i na Spitsbergen. Omawiany tu obraz, o linii horyzontu obniżonej do 1/3 wysokości, przedstawia widok na rozjaśnione szarawym światłem rumowisko skał i kry, na którym nieco w głębi spoczywa samotnie porzucona łódź. W oddali po lewej, na tle ciemnego nieba stadko wznoszących się do lotu czarnych ptaków, a dalej zakomponowany w lewo w głąb ciemny, niemal czarny strumień lub brzeg zalewu. Całą scenę wydobywa z mroku niesamowity brązowoczerwony blask dochodzący znad horyzontu po prawej. Bliski dziełom symbolistów, posępny, tajemniczy klimat obrazu podkreślony jest niezwykle, dramatycznym kolorytem, ograniczonym do gamy czerwieni i brązów zestawionych z szarawym błękitem partii pierwszego planu. W okresie studiów w Akademii petersburskiej i bezpośrednio po nich Włodzimierz Nałęcz malował w realistycznej manierze, którą łączyć można w ogólnych zarysach z tradycją szkoły petersburskiej, jednakże najbardziej znaczący wpływ na jego malarstwo wywarli Norwegowie Hans Dahl (1849-1937) i Adelsteen Normann (1848-1918) oraz związany z Düsseldorfem, choć

urodzony w Estonii Eugen Dücker (1841-1916). Wczesne obrazy Włodzimierza Nałęcza cechuje precyzyjny, realistyczny rysunek form. Faktura obrazów jest gładka, farba nakładana cienko, prawie bez impastów. Utrzymane były przeważnie w jasnych, czystych barwach. Tymczasem praca tu opisywana zdominowana jest przez wspomniane tony brązu i czerwieni. Być może wynikało to z inspiracji twórczością Adelsteena Normanna. Znane są jego prace z przełomu wieków przedstawiające fiordy skąpane w nierzeczywistym czerwonozłotym lub fioletowym świetle. Najwcześniejszy tego typu obraz, nabyty w 1887 roku, znajduje się w zbiorach Muzeum Sztuki w Trondheim („Sommernatt i Raftsund”, olej, płótno, 78 x 118,5 cm, nr inw.: TKM-29-1887). Dwie prace tego rodzaju, opatrzone tym samym tytułem „Sunset over the Fjord”, oferowane były na aukcjach malarstwa dziewiętnastego wieku w domu aukcyjnym Dorotheum w 2017 i 2022. Kolejną sprzedano na 1029. aukcji w domu aukcyjnym Lempertz („Fjord Landscape with Midnight Sun”, olej, płótno, 111,5 x 150 cm). Co prawda, obraz tu opisywany różni się od wymienionych znacząco ujęciem – na obrazie Nałęcza widzimy jedynie niewielki fragment pejzażu, ukazany z bliska, z punktu widzenia położonego nisko, perspektywę w głąb zamyka sylwetka łodzi w centrum. Tymczasem obrazy Normanna to rozległe widoki w głąb fiordu, oglądanego ze wzniesienia, co zapewnia znacznie szersze pole widzenia. Jednak trudno pozbyć się wrażenia, że specyficzny koloryt i łączący się z nim mroczny nastrój opisywanego tu obrazu w pewnym stopniu inspirowane są malarstwem Normanna. [Monika Jankiewicz-Brzostowska]

CKWS
CENTRUM KONSERWACJI
WRĄKÓW STATKÓW

NARODOWE
MUZEUM
MORSKIE
w Gdańsku

WIRTUALNE
MUZEUM
MORSKIE

Copyright © 2016 Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku. Niektóre prawa zastrzeżone

Projekt Centrum Konserwacji Wraków Statków wraz z Magazynem Studyjnym w Tczewie - budowa infrastruktury kultury Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

WSPARCIE UDZIELONE Z FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG, POCHODZĄCYCH Z ISLANDII, LIECHTENSTEINU I NORWEGII, ORAZ ŚRODKÓW KRAJOWYCH.
POLITYKA PRYWATNOŚCI